

DOMOLJUB

Glasilo Jugoslovanske Kmetijske Zveze
z mesečno prilogo „Občinska uprava“.

Izhaja vsako sredo ob 5 uri zjutraj. — Cena mu je 10 Din. na leto.

Za inozemstvo 20 Din.

Posamezne številke se prodajajo po 50 par.

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica — Naročnina, reklamacije in inserati pa: Upravištvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Obrtnikom.

Obrtno društvo v Št. Vidu in v Zgornji Šiški je zadnje dni razposlalo na vsa obrtna društva, Obrtno zvezo in na posamezne korporacije poziv, v katerem protestira proti centralizaciji okrajne bolniške blagajne v Ljubljani. Zadeva je sledeča: Ob prevratu se je posrečilo socialnim demokratom, da so združili vse okr. boln. blagajne v Ljubljani in tam vodijo sedaj centralno pisarno tako, da je vsak dan več pritožb. Kakor nikjer, se centralizem tudi tukaj ni obnesel. Toda samostojni obrtniki, ki so združeni v šentviškem in šišenskem obrtnem društvu, ne protestirajo zaradi tega. Zadeva ima drugo ozadje. Centralizacija okrajnih bolniških blagajen je mastno korito. Dohodki menda znašajo do 3 milijone mesečno. To je lep dohodek in liberalci ozir. samostojni zavidajo socialiste zavoljo tega in ugibljejo, kako bi jih odrinili in prišli sami zraven. To pa ne gre tako lahko, kajti socialisti so ljudje, ki ne izpuste z lepa take zlate skleda. V tej zlati skledi se je nabralo tekom časa lepo število milijonov, kateri so sicer last članov okrajne bolniške blagajne, kateri so jih skupaj znosili. Demokrate pa bi radi sedaj, ko jim je gospod Kamenarovič zadrnil mošnjo, rabili ta zaklad za svoje »kulturne svrhe«. Načrt je lep: vso reč bi radi prenesli v Zagreb in denar naložili v Praprotnikovo banko, da bi potem s tem denarjem špekulirali in bi tako slovenski obrtniki, ki je te milijone pristradal, tega denarja nikoli več ne videl. Da pripravijo ugodna tla, so zadnji čas mladoliberalci in tisti del socialistov, ki ni pri vodstvu boln. blagajne, zagнали v svet velik vrišč o lumparijah, ki se gode pri tem zavodu. Ta umeten in plačan vrišč, je nanovo prepričal naše obrtnike v Obrtnih zvezah, da ne bo poprej pravice in reda v okrajni bolniški blagajni, dokler se ista ne decentralizira in se ne upostavi zopet predvojno stanje. Zato je centrala Obrtno zveze na svojem občnem zboru v Ljubljani dne 11. t. m. sprejela tozadevno resolucijo in bo odločno vodila boj, dokler tega ne doseže. To je zahteva in življenjska potreba vsakega obrtnika.

Obrtna zveza v Št. Vidu nad Ljublj. je tudi napravila primeren sklep in se obrnila

do nasprotne organizacije Obrtnega društva v Št. Vidu s pozivom, da naj bi se o tej zadevi napravili skupni koraki. Toda na ta svoj dopis ni dobila odgovora, zato je ukrenila sama, kar se ji je zdelo potrebno. Med tem pa so samostojni obrtniki v Obrtnem društvu razposlali po celi deželi letake, na katerih v svojem imenu vabijo obrtnike vseh struj na velik protestni shod v Ljubljano. Mi smo te letake brali, in se čudili drznosti teh ljudi, ki tudi tako resno obrtno zadevo izrabljajo v svoje agitacijske namene. Bodimo odkriti: Mi vemo, da pri sedanjem režimu, ne bomo dosegli decentralizacije bolniške blagajne. Obrtno društvo pa, ki je orodje sedanjega režima, bi v ta namen, ako bi videlo kako možnost ugodne rešitve, lahko storilo druge korake, ki bi v slučaju sreče ugodno vplivali na njihovo društvo. Da pa sklicujejo v Ljubljani velik obrtni shod, na katerega vabijo tudi člane Obrtnih zvez, sklepamo dvoje: Ali ste naprošeni od mladoliberalcev, ali pa mislite to perečo obrtno zadevo izrabiti v svoje agitacijske namene. Eno bo pravo. A v obeh kažete, kako imate obrtnike za orodje. Korupcija vladnih strank, ki se pojavlja med nami vsak dan v novi obliki prihaja prikrita, natihoma že na deželo. Naloga Obrtnih zvez je, da smo na straži. Zato se bomo člani Obrtnih zvez vsi kot en mož udeležili obrtnega shoda, ki ga v ta namen priredi Obrtna zveza v Št. Vidu dne 9. julija t. l.

Izreki velikih mož,

ki niso katoličani in duhovniki o brezverski šoli: Liberalci de Ligne je vzkliknil 16. junija 1879 v belgijskem parlamentu, ko je šlo, da se razkristjani šola: »Gorje rodovom, ki bodo vzgojeni brez vere.« — Predsednik burske republike Kriger je dejal v svojem govoru na otroke: »Z vsemi močmi delam na to, da podpiram Cerkev in šolo, da vas vzgaja v krščanskem nauku, da tako postanete dobri člani države in Cerkve. Za nas je sreča, da sta vlada in parlament sprejeli v zakonodajo poučevanje verouka v šoli.« Znani Wilson izjavlja: »Ni eden veliki narod, ki ne pouči svojih otrok v božjih stvarih, ni zmožen prenesti tega posku-

sa in toliko lahkomiselnosti; zavedam se, da moram kakor predsednik inučitelj stati obenem z drugimi graditelji naše republike na tem temelju, zakaj pravičnost posameznika more sloneti le na tej podlagi.« — Wilsonov prednik Viljem H. Taft (1909—1913) je pisal: »Vem, da so ljudje, ki bi radi Boga izbacili iz šole, toda jaz za svojo osebo sem trdno prepričan, da se ljubezen do Boga dobro vjema z ljubeznijo do domovine, in da je vzgoja, ki oboje povdarja, najboljša jamstvo za srečo poznejših rodov.« — Znana je tudi izjava prvega predsednika zedinjenih ameriških držav J. Wašingtona: »Vera in red so nedomestljivi stebri javnega blagostanja... Kdo jamči še za imetje, življenje, dobro ime, kadar izgine prisega, ki je glavna opora sodnijskih dvoran? Razum in skušnjava priča, da ne more biti reda brez vere. Zato pa je ravno vera tisto, kar daje državam življenjsko moč.« — Celo prosluli Masaryk, predsednik čehoslovaške republike, je zapisal kot vseučiliški profesor: »Ni dvoma, da je ravno krščanska vera močna podlaga reda, ker daje dolžnosti božji izvor... Kadarkoli izginja vera in moč Cerkve, pokaže se pomanjkanje tolažbe, upanja in veselja do življenja.« — Pretresljive so besede francoskega pesnika Hugoja: »Želim si vroče, da iskreno verskega pouka in verskega poučevanja po Cerkvi. Daleč proč sem od onih, ki hočejo tako pouk zavreči. Kolikor bolj človek napreduje, toliko bolj raste. Pred sodišče bi morali priti oni stariši, ki pošiljajo otroke v šole, na katerih vratih je napis: Tu ni verskega pouka.« In Cerkvi strupeni Haviček, ki ga navaja tako rad naš slovenski odpadnik Lah v svoji »Domovini«: »Cerkev in šola morata ostati združeni, ako hoče ostati Cerkev prava Cerkev, a šola prava šola.« In vendar se Čehi tega ne držijo. Ravno oni so izbacili verouk popolnoma iz šol. Zato pa je tudi število katoliških otrok padlo že od l. 1918 do marca 1921 od 96.96 odstotkov na 70.86 odstotkov. Razmere med Čehi pa je označil misijonar, ki je deloval 20 let v Indiji med pogani takole: »Pagani so tam po svojem življenju mnogo boljši in po svoji veri vernejši kot tu ljudje, ki se še imenujejo kristjane.« In Čehom sledimo tudi mi korak za korakom v razkristjanjenju šole.

Gospodarski obzornik.

Valuta in blagovne zadrage.

Nestalna valuta pomeni nestalnost cen. Ako so pa cene nestalne in spremenljive, potem pomeni to za trgovino veliko nevarnost, ker ne more nihče računati takrat ko kupuje z gotovostjo, kakšne bodo cene v prihodnosti.

Naše blagovne zadrage, zlasti kmetijska društva in razne kmetijske nabavne zadrage so prevzele nase preskrbo kmetijskih potrebščin in prodajo kmetijskih pridelkov, torej posle, ki jih je prej opravljajal trgovec, seveda za dober zaslužek. Zato te zadrage nosijo pri današnji nestalni valuti veliko nevarnost, velik riziko, s kakršnim je združena pri nestalnosti cen vsa trgovina.

Ako naš denar pada, potem cene blaga, izražene v tem denarju, rastejo. To je za blagovne zadrage ugodno, ker vsled rastočih cen pri blagu vedno zaslužijo. Njihove zaloge blaga so tem več vredne, čim bolj je valuta padla. Zato je za zadrage ugodno pri padanju valute imeti čim večje zaloge blaga. Današnja draginja, o kateri toliko tožijo, ni v bistvu nič drugega kakor vpliv naše slabe valute, ki je v zadnjem letu padla več kot za 50%, na blagovne cene.

Ako se naš denar boljša, ali kakor pravimo, da se naša valuta dviga, potem cene blaga, izražene v tem denarju, padajo. To je za blagovne zadrage nevarno, ali naravnost rečeno, pri silnem padcu njih nesreča. Zaloge blaga so vsled padajočih cen vedno manj vredne. Za zadrage je v takem slučaju tem ugodnejše, čim manj blaga imajo na zalogi. Najugodnejše je pa in nobena izguba jih ne bo zadela, ako sploh nimajo v takem času, ko se valuta popravlja, blaga na zalogi. To se da napraviti na ta način, da zadruga kupuje blago sproti samo toliko, kolikor ima naročil. V tem slučaju zadruga ne vodi lastne zaloge, ampak ona kupuje samo po naročilu na račun in nevarnost naročevalca. Ona v tem slučaju prav za prav ne vodi lastne trgovine, ampak samo posreduje nakup kmetijskih potrebščin ali prodajo kmetijskih pridelkov.

Ker je pri nas dosedaj denar skoro brez izjeme stalno padal, je bil položaj blagovnih zadrug skoro vedno ugoden. Njihov dobiček je bil tem večji, čim večje so bile njihove zaloge blaga.

Niso pa vse države v takem gospodarskem položaju kakor Jugoslavija, da bi njihov denar stalno padal. V češkoslovski republiki se je češkoslovaška krona, na italijanskem pa lira v teku zadnjega leta znatno zboljšala. Posledica zboljšanja valute je bila v teh dveh državah ta, da so v teku zadnjega leta cene blaga znatno padle. Za blagovne zadrage je v teh dveh državah bilo zato preteklo leto zelo neugodno in so po večini vse pri blagovni trgovini utrpeli večjo ali manjšo izgubo.

Čim večje so bile pri njih zaloge blaga, tem večje so bile tudi izgube.

Poučene po škodi, ki so jo utrpeli, so nekatere zadrage v Italiji, zlasti zveza konsumnih društev v Genovi, začele postopati bolj previdno in po možnosti opuščati vso trgovino na zalogo, da se s tem izognejo riziku padanja cen. Ravno zveza konsumnih društev v Genovi, katera oskrbuje kot veledobavitelj čez 1500 konsumnih društev, nima pri svojem velikanskem prometu nobenega blaga v svojih skladiščih, ampak kupuje samo sproti, samo toliko blaga, kolikor ga zadrage naročijo.

Kar smo v gornjem razložili, je za naše zadrage, ki se pečajo z blagovno trgovino, velike važnosti. Po splošnem našem političnem in gospodarskem položaju, kakoršnem je sedaj, ni upati kljub nadam na inozemsko posojilo poboljšanja našega denarja. Dokler tega ni, je za blagovne zadrage ugodna čim večja zaloga blaga.

Z druge strani pa morajo naše blagovne zadrage vestno paziti, kdaj nastopijo take razmere, ki bodo naši valuti pomagale do resničnega in stalnega zboljšanja, kdaj zlasti se bo zboljšal koruptni sedanji politični režim in slabo državno gospodarstvo. V tem slučaju morajo hitro po boljšanju valute odgovarjajoče znižati ali celo popolnoma odpraviti nakup blaga na zalogo in kupovati le sproti po največ proti naročilu.

DENAR.

Vrednost tujega denarja.

Denar	12. junija 16. junija 19. junija		
	K v	K v	K v
ameriški dolar	285 —	288 —	292 —
avstrijska krona	— —	— 02	— —
češkoslovaška krona	5 30	5 60	5 60
angleški funt	— —	— —	— —
francoski frank	24 40	24 40	— —
italijanska lira	14 30	14 30	14 56
bolgarski lev	— —	— —	— —
carski rubel	— —	— —	— —
grška dragma	— —	— —	— —
nemška marka	— 96	— 93	— 94
rumunski lej	1 80	— —	— —
švicarski frank	— —	54 —	— —
poljska marka	— —	— —	— —
mažarska krona	— —	— 30	— —

g Izplačilo vojnih posojil na Češkem. Venkov. poroča, da bodo vojna posojila v Češko-slovaški povrnila v višini 80 odstotkov. Kako bo glede ostalih 20 odstotkov, to še ni znano. Tako na Češkem. O vojnih posojilih, ki so jih podpisali naši ljudje, noče Belgrad ničesar slišati. Pač pa smo mi prečani lepo mirno prevzeli razne srbske in črnogorske vojne dolgov, za katerih kritje plačujemo tudi davke. Pa se še naidejo ljudje, ki si upajo trditi, da nas Belgrad ne izrablja, da nas noče izžeti kakor kakšno limono potem pa vrčeti na gnojščel.

g Menjalnica v Zürich. V Zürichu je ustanovljena nova menjalnica, ki nakupuje in prodaja valute vseh vrst, zlasti laške lire, dolarje, marke itd. Menjalnica si je zagotovila stalne zveze z večjimi denarnimi zavodi in bo vsled tega v položaju, da bo lahko plačala oziroma prodajala valute po najugodnejši ceni. Ker je ravno v tem kraju velik promet s sosednjo Laško, bo ljudem z novo menjalnico zelo olajšano in prihranjeno tudi razna pota in stroški,

ki so jih imeli doslej z zamenjavanjem. Obvarovani pa bodo tudi vsakega izkoriščanja raznih prekupcev.

g V Nemčiji je v prometu papirnatega denarja za 144 tisoč, 138 milijonov, 326 tisoč mark.

CENE.

g Tržne cene v Celju. Govedina je v splošnem dovolj, a slabše kakovosti. Cene se zadnje tedne niso veliko izpremenile. Platuje se v mesnicah 58 do 64 K s kostmi, pri stoinčarjih 44—52 K kg. 1 kg vampov stane 36 K, pljuča 32 K, jeter in ledje 40 K, loja 14—48 K. Za teletino se zahteva 60 do 64 K kg. Prašičje meso stane 74—80 K, slanina 92—104 K, mast 112 K, prekajene šunke 120 K, prekajeno meso 76—112 K. Za živega kozlička se zahteva 200—230 K, za 1 kg koštrunovega mesa 40 K. Perutnine se pojavlja vedno več na trgu, vsled česar cene nekoliko padajo. Majhni piščanci se dobijo za 40 K, večji za 50 K, kokoši za 100 do 120 K in petelin za 140 do 160 K komad. Cene pri mleku, siru, maslu in jajcih se niso izpremenile. Liter mleka stane 9—10 K, kg surovega masla 120 K, eno jajce 4—4.50 K. Z zgodnjim sadjem je trg dovolj založen. Liter črešenj stane 12 K, 1 majhen krožnik jagod 6—8 K, liter borovnic 7 do 8 K. Pri specerijskem blagu in pri mleviskih izdelkih so cene že delf časa precej stalne. Kg belega kristalnega sladkorja stane 64 K, v kockah 68 K, riža 24—40 K, namiznega olja 96 K, bučnega 108 K, kg moke št. 00 24.80 K, št. 0 23.80 K, št. 2 22.80 K, ješprenja 19.40 K, koruzne moke 15.40 K. Za q sladkega sena se zahteva 700 K, pol sladkega 600 K in kislega 500 K, za slamo 300 do 400 K. Zelenjave je dovolj. 1 kg vohtrova stane 30 kron, karfiola 30 K, špargljev 70—80 K, glavne solate 3—4 K, špinate 12 K, krožnik drobne solate 2 K. Gob je še vedno mnogo, vsled tega tudi cene primerna.

g Mariborski trg. Na zadnji sviniski sejem v Mariboru so pripeljali 248 svinj in 1 koza. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5 do 6 tednov stari komad 300 do 550 K, 7 do 9 tednov stari 600 do 830 K, 3 do 4 mesece stari 1300 do 1600 K, 6 do 8 mesecev 2000 do 2200 K, 8 do 10 mesecev 4000 do 4200 K, 1 leto stari 670 K.

g Vinske kupčije v Banatu in naše železnice. Zadnje čase so v Banatu padle cene vinu tako, da se ga dobi od 10 K naprej za liter. Naši vinski trgovci so izvršili velike nakupe, toda važoni pridejo najdalje do Osjeka, tam pa obstoje.

g Strašne cene na Dunaju. 1400 gramov črneča kruha stane na Dunaju 1230 K, belega kruha in pecivo sorazmerno dražje. 1 kg svinjskega mesa stane 8000 K, telečjega 6.800 K. Cene rastejo dnevno.

g Cena kruha v Berlinu. V Berlinu so povisali ceno kruhu, vsled česar stane 1400 gramov kruha 14 mark. Nemčija kupuje pšenico, in mi jo izvažamo, pa je kljub temu pri nas kruh dražji.

g Cene žitu na Mažarskem. Pšenica 4100 K (okoli 1350 naših kron), rž 3.350 do 3375 K, oves 3325 K, koruza 3600 K, krompir 3.000 K, krompirski škrob 3.000 K, krompirski škrob 3.000 K, krompirski škrob 3.000 K.

ZIVINA.

g Govejo živino iz Nemčije na račun vojne odškodnine dobimo zopet. To živino nameravajo prodati na določenih krajih. V Sloveniji sta določena dva kraja in sicer Ljubljana in Kranj. Kako je to mogoče, da so določili samo dva kraja, nam ni znano. Umetno bi bilo, da se določi v Sloveniji več krajev, da bodo naši ljudje lahko prišli brez velikih stroškov do živine, seveda če bo kaj prida. Na bivšo štajersko so popolnoma pozabili. Pripominjamo, da bodo prodajali živino tudi v Karlovcu. Kakor poročajo listi, so pričeli prevzemati živino 10. t. m. in sicer najpreje konje. O prodajah bomo pravočasno poročali. Upamo, da bo državna uprava skrbela, da pride dobra živina, po zmerni ceni v roke naših kmetov,

ne pa kakih prekupcev, mešetarjev, verižnikov, mesarjev i. t. d. Nemške konje bodo po dosedanjih poročilih prodajali le v Srbiji.

g Sejmi v Slavoniji. Dne 9. t. m. se je vršil v Našicah v Slavoniji semenj, na katerega so prignali ogromno število živine. Samo konj je bilo 14 do 16 tisoč. Toda prodanih je bilo malo, ker so bile cene visoke. Tudi goveje živine se je prodalo malo, ker so bili kmetje nepopustljivi v cenah. Rekli so, če hoče jesti gospoda meso, naj ga plača. Teleta so bila tako draga, da bi prišel kg teletine na 80 kron. Dan poprej je bil sejm v Osijeku. Cene so bile sledeče: Prešički stari 2 do 4 mesece 500 do 800 K, 4 do 8 mesecev 800 do 1200 K, 1 leto 3000 do 4000 K, starejši 3000 do 4500 K za komad. Debelih svinj ni bilo, poldebele so prodajali po 72 K kg žive teže. Slabe, majhne krave so plačevali po 6000 do 10 tisoč K, za boljše po 14 tisoč za komad.

g Izvoz prešičev goveje živine prenehal. Vsled višjih cen naših prešičev in goveje živine kakor so vinozemstvu je izvoz skoro prenehal. Italija je že pričela kupovati na Danskem, zakaj naša goveja živina jo stane postavljena na laško mejo po 5 lir kg, dočim jo stane danska živina 3 in pol do 4 lire kg. Avstrija tudi ne more kupovati naših prešičev, ker stanejo pri nas mesnati prešiči 65 K 70 v ko, debeli pa 85 K in še več. Enako je tudi z našo govejo živino. Za krave plačajo pri nas 26 do 36 K, slabše vole 32 K, za srednje 36 K, za prvovrstne pa kakor se pogode. Z ozirom na to ji izvoz ponehal.

g Tedenski sejem v Zagrebu. Sejem dne 14. t. m. je bil zelo živahen. Blaga in posetnikov dovolj. Cene (v kronah za kg žive teže) so se gibale takole: voli I. 38 do 41, II. 34 do 38, III. 28 do 32, krave I. 34 do 36, II. 28 do 32, III. 18 do 22, mlada živina 32 do 36, teleta I. 44 do 48, II. 38 do 40, III. 34 do 36, svinje I. 86 do 92, II. 78 do 82, III. 60 do 66. Nova detelja se je plačevala za 100 kg 700 do 1000, slama 380 do 400. Novo seno se je plačevalo za voz 500 do 700. Lepi konji so dosegli ceno 80 do 100 tisoč K par, srednji 40 do 50 tisoč K par in slabi 20 do 30 tisoč K par.

g Vol stane 2 miliona kron. V Avstriji stane debel vol do 2 miliona kron.

DAVKI.

g Izredni krediti in novi davki. Od ministrskega sveta zahtevajo razni ministri izredne kredite, med katerimi je največji ministrstva za javna dela in sicer zahteva 100 milijonov dinarjev za popravilo potov. Verjetno je, da bodo za tega kakor tudi za druge nove kredite predložili nove davke, ker je finančni odbor sklenil, da za vsak nov kredit, ki ga vtsavi vlada v proračun, mora najti sama vlada tudi potrebno kritje. To bomo še plačevali. — V Belgradu so pa pri direkciji plena razni tiči, ki niso daleč od vladnih korit ogoljufali državo za par milijard.

INDUSTRIJA.

g Naša industrija za kose in srpe. V Jugoslaviji se izdelata na leto 575 tisoč kos in 1.200 tisoč srpov. Z ozirom na nemško-avstrijsko konkurenco zahtevajo naši tovarnarji, naj se za te izdelke zviša uvozna carina od 50 na 100 Din za 100 kilogramov.

g Strojna tovarna v Mednem je sklenila razdružitev ter je prešla v likvidacijo.

g Stavbo inšpektorata državnih telesnih v Ljubljani prično v kratkem graditi. Stavbna dela so oddala ljubljanski tiskar in svetilna za 1 milijon 848 tisoč 592 dinarjev.

RAZNO.

g Gospodarska zveza v Ljubljani (mlekarski oddelek) je prejela iz Nemčije večje število ročnih strojev-posnemalnikov za gospodinje. Stroji posnemajo na uro okrog 60 l sladkega mleka in stanejo z vsemi prikladinami vred to je: posnemalnik, toplomer, četke, razni ključki i. t. d. Din 525.— Prednost posnemalnih strojev obstoji v tem, da dobi kmetijska gospodinja popolnoma sladko smetano, iz katere je mogoče izdelati najfinije presno maslo in popolnoma sladko posneto mleko, ki je porabno za jed in kisanje, za napajanje telet in prašičev. Računa se tudi, da dobimo s posnemalnikom 1 in pol do 2 kilograma več presnega masla iz 100 l mleka, kakor pri posnemanju v latvicah. Vsak stroj se resnim kupcem razkaže v obratu v mlekarni Gospodarske zveze. Pri sedanjih draginskih razmerah je smatrati ceno teh posnemalnikov kot izredno nizko, zlasti še, ker zahtevajo trgovine v Hrvatski za te stroje 100 odstotkov več.

g Ljudska posojilnica v Ljubljani je zvišala s 1. julijem 1922 obrestno mero za hranilne vloge od 8% na 4%.

g Vinske razstave leta 1922. Vinarski in sadjarski odsek kmetijske družbe za Slovenijo v Mariboru je na svoji zadnji seji dne 10. t. m. sklenil, da se udeležijo z vini iz svojega območja 1. pokrajinske obratne razstave v Mariboru, po možnosti pa tudi 2. vinske razstave v Zagrebu in 3. vinske razstave v Belgradu, ki se nameravata prirediti prihodnjega jesen. II. ljubljanskega velesejma se kot tak letos ne udeležijo, ker se ni oglasilo zadostno število udeležencev. Vinogradnikom iz pljuškega, ormoškega, celjskega in bizeljskega vinskega okoliša priporoča udeležbo z vini na letošnjih sadnih, oziroma vinskih razstavah v Pljuju, oziroma Celju. Odsek je med drugim sklenil tudi, da se označba »avsko-sotelski vinski okoliš« opusti, v rabo pa stopi označba »Bizeljska vinca za vina, ki se pridelajo v sevniškem, kozjanskem in brežlškem okraju. Končno se je odsek bavil z teškotami pri izvozu naših vin ter sklenil ponovno podvzeti tozadevne potrebne korake, posebno glede pospeševanja izvoza naših vin v Avstrijo pri predstojateljih trgovskih pogajanjih med Jugoslavijo in Avstrijo. Vedno rastoči pridelovalni stroški, zmiraj višji davki ter vinska konkurenca posameznih vinogradnih pokrajin v lastni državi, popolno mrtilo na vinskem trgu, ker ni izvoza, ogrožajo obstoj našega vinogradništva. Potrebno je torej, da storimo vse, kar bi zamoglo istemu koristiti. K tem pa moramo pristaviti tudi vinske razstave v svrhu reklame za naša vina. Pozivljajo se torej vinogradniki že sedaj, da se prijavijo na udeležbo ter gredo odseku pri njegovih stremeljenih na roko, ga vsestransko podpirajo, da bo uspeh namenjenih razstav tem boljši. Natančnejša navodila glede udeležbe na posameznih vinskih razstavah slede.

g II. ljubljanski veliki semenj od 2. do 11. septembra 1922. Uprava II. ljubljanskega velesejma, ki se bo vršil od 2. do 11. septembra 1922 naznanja: Uprava velesejma je preskrbela svojim udeležencem dosedaj sledeče ugodnosti: 1. 50% znižano vožnjo za osebe in blago na vseh železnih našo kraljevine in v vseh razredih. Pravico do uporabe polovične vožnje imajo vsi oni, ki se na železniški postaji izkažejo z permanentno sejmsko legitimacijo II. ljubljanskega velesejma. — 2. Carine prost uvoz in izvoz inozemskega razstavnega blaga, če je naslovljeno na naslov ljubljanskega velesejma in se tekom 6 mesecev iz naše države zopet izvozi. V slučaju, da se inozemsko blago zdrži v naši državi, se mora naknadno plačati običajno carino. Zaprošili smo, da se izjemoma dovoli tudi uvoz luksuznega razstavnega blaga za razstavo na velesejmu in za prost uvoz onega luksuznega blaga, katero naši trgovci in konsumenti naročijo za časa ljubljanskega velesejma od razstavljalcev na sejmskem prostoru. Vse tozadevne kupčije pa so podvržene kontroli ljubljanskega velesejma.

g II. ljubljanski veliki semenj je izdal pravkar I. številko svojega »Vestnika«, ki se te dni razpošilja brezplačno vsem sejmskemu uradu zna-

nim naslovom. Ako bi kdo slučajno Vestnika ne prejel, naj to izvoli potom dopisnice javiti sejmskemu uradu, ki mu bo takoj dragevolje poslal Vestnik, ki vsebuje poleg raznih informacij tudi aktualne članke in je okrašen z lepimi slikami.

Ker je začelo prostora na starem sejmišču že manjkovati, opozarjamo vse one, ki so poslali v obezve prijava in vse one, ki se nameravajo še prijaviti, naj čimprej pošljejo prijavnice, ker se je deloma že začelo z razdeljevanjem prostora. Domneva sejmske uprave, da bo letos lanske sejmišče premajhno, se je potrdila. Zato je uprava pravočasno poskrbela za razširjenje. Celo sejmišče bo letos obsegalo preko 50.000 kvadratnih metrov. Predpriprave so že v najlepšem teku in bo uprava zastavila vse sile, da bo velesejm sigurno ob do-loženem roku otvorjen.

g II. ljubljanski vzorini velesejem od 2. do 11. sept. 1922. Svojo udeležbo je prijavilo že mnogo svetovno znanih tvrdk; posebno strojne veletovarne domače in tuje bodo zastopane v častnem številu; njihovi vsakovrstni stroji, ki bodo cel čas v pogonu, bodo oživljali sejmišče. Zelo bogato bodo zastopane tudi usnarske, lesne in kemične industrije z najboljšimi svojimi izdelki. — Z razdeljevanjem prostorov se je deloma že začelo, zato naj vsi zamudniki čimprej pošljejo svoje prijavnice Uradu ljubljanskega vzorinega velesejma v Ljubljani, Gosposvetska cesta, telef. int. 140.

g Seja »Mlekarskega društva« za ljubljansko okolico bo v nedeljo dne 25. junija ob devetih pri Mraku v Ljubljani. Zato pa odpade redna seja začetkom julija. Seja bo važna, udeležba obvezna, Predsednik.

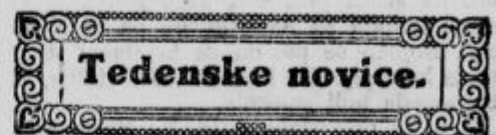
g Štaterski vinogradi. Toplo, suho, solčno vreme je zelo ugodno uplivalo na rast in razvoj vinske trte, tako se je zamuda v prejšnjem razvoju vsled slabega in na hladnejša vremena zopet popravila. Ta teden stojijo že vse trtne vrste v polnem cvetju, med tem ko se izabela, šmarnica in rano cvetoče vrste, kakor burgunder, že odcveteli. Vsled lepo dozorelega lesa v lanskem letu nam javljajo iz vseh krajev, da kažejo gorice bogat nastavek. Kaverki so veliki in lepo razviti. Druga kop je večinoma opravljena, istotako prvo žvepljanje in prvo škropljenje. Začelo se je pletiti in vezati. Vinska trgovina ne miruje, vse čaka, kako bo odcvetelo grozdje in kako bo vreme prve tedne po cvetu.

g Polja v naši državi kažejo po dosedanjih poročilih dobro.

g Znižanje delavskih plač v Julijski Benečiji. Zadnje dni so se med zastopniki podjetnikov in delavcev v kovinski industriji Julijske Benečije začela pogajanja zaradi ponovnega znižanja delavskih plač. Delavstvo znižanje doslej odklanja. Pogajanja se nadaljujejo.

g Švicarsko mlekarstvo. Švicarska vlada je razpisala v podporo domače mlekarke industrije 20 milijonov švic. frankov in tudi nagrade za izvoz sira. Ker so francoski producenti sira, ki mejijo na Švico radi tega ukrepa zelo ogroženi, bo francosko trgovsko ministrstvo baje naredilo korake pri švicarski vladi, da ta te nagrade ukine.

g Naša trgovina v Švici. Naš izvoz v Švico se je lani zvišal od 25 na 47 milijonov frankov, dočim se je uvoz iz Švice v Jugoslavijo znižal od 8 na 5 odstotkov milijonov frankov.

Tedenske novice.

Politične.

g Občinske volitve za 5 odbornikov so se vršile 18. t. m. v Št. Jerneju. SLS je dobila 299 glasov in vseh pet odbornikov. Samostojneži 42 glasov in nobenega odbornika.

g Mohamedanci proti vladi. Znano je, da je za sprejetje centralistične ustave Pašić kupil muslimanske poslance za znatno število milijonov. Centralizem je bil sprejet s pomočjo muslimanov. Sedaj pa ravno isto muslimane centralizem tako

tepe, da so postali zopet navdušeni avtonomisti — ljudstvo v celoti, poslancev pa polovico. Med poslanci centralisti in avtonomisti se je razvil hud boj, kdo bo potegnil ljudstvo za seboj. 15. junija so imeli zbor zaupnikov v Sarajevu in tu je volil avtonomistov poslanec dr. Spaho zmagal z 91 glasovi proti 3 centralistom. Centralistični poslanci so bili pozvani, da odlože mandate, česar pa najbrže ne bodo naredili.

p *Volitveni zakon*, ki ga hoče vladna večina na vsak način sprejeti, je tak, da so vse manjšinske stranke obsojene na smrt (saj so celo demokratje zračunali, da dobijo namesto 98 samo 48 poslancev, ker so pri zadnjih volitvah samo s pomočjo ostankov dosegli tako veliko število; n. pr. dr. Žerjav, dr. Kukovec) in da se voli po ljudskem štetju iz leta 1910, ker štetje iz leta 1921 ne izkazuje toliko Srbov. Protivladne stranke so raditega ostro nastopile ter izjavile, da ne bodo sodelovali pri volivnem zakonu. In res so pri prvi razpravi zapustile zbornico.

p *Radi denarnih grdobij*, ki so jih vršili dr. Žerjavovi prijatelji izrabljajoč Jadransko banko, bo moral dr. Žerjav kot minister odstopiti.

p *Važno razburjenje*. Belgrajski gospodje politikarji so silno razburjeni, da je kralj odlikoval bolgarskega poslanika z redom sv. Save. Ko bi se gospodje tako zelo razburjali radi vedno večje korupcije, ki vlada med višjo gospodo v Belgradu, bi celo država kaj imela od takega razburjenja.

p *»Nova vas«*, ki jo je izdajal dr. Novčan, zadnje mesce pripadnik slovenske republikanske stranke, je prenehala izhajati.

p *Spor v socialistični stranki*. Ker je socialistična stranka — Kristanovci — izključila ljubljanske vodilne socialiste dr. Periča in Kocmurja itd., so le-ti začeli izdajati list »Zarja«. »Zarja« in »Naprejek« sta si sedaj hudo v lasih.

p *Avstrija na koncu*. Avstrijska valuta se bliža svojem koncu. To je avstrijska vlada tudi hotela iz dveh vzrokov: 1. da ji ni treba plačevati vojne odškodnine, 2. da celemu svetu dokaže, da je edina rešitev priklopitev k Nemčiji. Vprašanje je, če bodo velesile zopet za nekaj časa hotele podaljšati življenje Avstriji in tako začasno preprečiti zedinjenje z Nemčijo, česar se Francozi tako boje. — Naša vlada mora biti na straži radi slovenske Koroške, ki se je izrekla za Avstrijo, ne pa za Nemčijo. Bojimo se pa, da za ta slučaj steza svoje kremplje čez Koroško tudi Italija, ki bo seveda tudi zmagala.

p *»Za Cito slabo kaže«*. Na Mažarskem so se vršile volitve v državni zbor. Izmed 242 poslancev je izvoljenih samo 30, ki so pristaši Habsburgovcev.

p *V Rumuniji neomejeno vlada z nasiljem* in bajoneti ministrski predsednik Bratianu. Ljudstvo mora molčati, ker ječe požirajo kar na debelo. — Zato smo mi demokratični Jugoslovani v tako ozkih prijateljskih zvezah z Rumunijo. — V balkanskem kotlu bo še močno vrelo.

p *140 milijonarjev - poslancev* sedi v francoski zbornici. S tega vidika je politika Francije razumljiva.

Domače novice.

VELIK KMETSKE TAVOR

PRIREDI KRAJNA KMETSKE ZVEZA V ŠT. VIDU NAD LJUBLJANO DNE 2. JULIJA V DRAVLJAH. ZAČETEK OB 11. URI POP. GOVORILI BODO NAŠI GG. POSLANCI KMETSKE ZVEZE IN LJUDSTVO IZ LJUBLJANSKE OKOLICE, PRIDITE POLNOSTEVILNO.

PRIRAVLJALNI ODBOR.

d *Dolarsko posojilo*, ki smo ga dobili iz Amerike pod pogoji, kakršnih niti najbolj zadolžen kmet ne bi sprejel, bo služilo v namen, da se gradi Jadranska železnica: Belgrad — morje. Železnica bo tekla po srbskem ozemlju, delali jo bodo srbski inženjerji, koristila bo največ Belgradu, posojilo bomo pa vračali — mi. Posojilo so sklenile vladne stranke: liberalci, radikali in samostojneži.

d *Nevarnost za Ljubljano*. Na ljubljanskem polju so skladišča, v katerih je 400 vagonov municije. Zato se Ljubljani lahko kaj takega primerci, kot se je pred kratkim Bitolju. Poslanca dr. Gosar in Gostinčar sta na to opozorila vojnega ministra z zahtevo, da se nevarnost odstrani.

d *Za cestarje*. Poslanec Žebot je zahteval od gradbenega ministra, da se prekličejo vsi odloki o odpustitvah cestarjev.

d *Cestarje odstavlja* ljublj. gradbena direkcija preko veljavnega sklepa finančnega odbora na cesto. Poslanec Žebot je dne 14. t. m. pri ministru za zgradbe posredoval v tej zadevi. V ministru so mnenja, da gradbena direkcija nima pravice metati cestarje na cesto. Saj je finančni odbor sklenil, da se ne sme niti en cestar odpustiti. Vse prizadete cestarje pozivamo, da pošljejo takoj poročila Jugoslovanskemu klubu v Belgrad (Narodna skupščina), zakaj in kdaj so dobili odločilne odloke. Naj navede vsak tudi svojo starost, službeno dobo, obseg delokroga in število družine. Dobro je tudi, če navede višino vseh dosedanjih mesečnih prejemkov.

d *Shod samostojnih kmetov* se je vršil 11. junija v Kozjem na Štajerskem. Ko se je predlagala zaupnica ministru Puclju, se je vzdignilo — 6 rok.

d *Koroški in primorski begunci*. Poslanec Žebot je vprašal ministra, zakaj se je bednim koroškim in primorskim beguncem odtegnila podpora, dočim jo celo ruski Wranglovci od naše vlade dobivajo v najboljše meri. Minister dr. Krstelj je na kratko odgovoril, naj se begunci vrnejo domov, če niso tu zadovoljni.

d *Povratek dr. Šusteršiča*. »Jutro« prinaša izjavo, ki mu jo je podal eden prvih politikov radikalne stranke: »Radikalna stranka ni sicer ničesar ukrenila v prilog skorajšnjega povratka dr. Šusteršiča v domovino, vendar pa radikalcem zlasti z ozirom na preokret klerikalne stranke na levo že vnaprej toplo pozdravljajo Šusteršičevo akcijo, ako bo res stremila za tem, da odvrne del konservativnih katoliških Slovencev od pogubonosne politike, ki jo vodi današnja SLS.« — Mi pripominjamo, da je radikalna stranka poleg demokratske tista, ki trdno vztraja na centralizmu in da ji je ravno Slovenska ljud-

ska stranka najbolj boleči trn v peti, ker nelzproso zahteva avtonomijo Slovenije in ker neprestano kritizira radikalno-demokratsko politiko, ki je Slovence in Hrvate do kosti izmозgala.

d *Tudi »Stara pravda«* ne bo pomagala. Samostojneži bodo začeli izdajati v Mariboru tednik »Stara pravda«.

d *Tekom enega leta* je prestopilo k pravoslavju 169 Slovencev. Vzrok je bil skoro vedno petolizništvo.

d *Pozor onim, kateri nameravajo vstopiti v orožniško službo*. Iz Črne gore nam piše orožnik: Zdi se mi, da slovenski fantje v večji meri vstopajo v orožniško službo. Kdor namerava vstopiti naj to trezno premisli. Kar se tiče službe same, je v Sloveniji in Hrvatski prav dobro a tu v Črni gori je pa zelo slabo, kar se tiče službe in plače. Plača je malo večja nego v Sloveniji, pa bi morala biti še enkrat večja nego v Sloveniji, zakaj služba je silno naporna in draginja neznosna. Obet o nam že leto dni nova obleko, pa je še danes ni. Raztrgani smo kot cigani. Seveda nismo vsi enaki. Kdor si zna povsod malo pritrčati si je kupil za svoje denarje nekaj obleke. To pa samo Slovenci nimajo navade, da bi hodili raztrgani, srbijanski orožniki pa so bolj podobni beračem kot orožnikom. Dotični starši, ki imajo sina pri orožnikih, naj ne pričakujejo, da bi jim sin poslal kakšen krajcar, ker komaj sam sebe vzdržuje, za tobak in za vžigalice pa že nima.

d *Vojaško pismo*. Cenjeni gospod urednik! Prosim Vas, dovolite tudi nam Slovincem-vojakom iz hribovite in dolgočasne Bosne, mal prostorček v Vašem cenjenem listu. V prvi vrstici pozdravljamo vse fante in dekleta, može in žene, kateri so našega mišljenja. Prav prisrčno pa pozdravimo tudi vse poslance Slovenske Ljudske Stranke, ker edino oni se potegujejo za nas in nam olajšujejo te težke napore. Sedaj je že malo bolje, kot je bilo, ali se še prav malo pozna. Uši smo imeli tukaj tudi mnogo, sedaj jih je že malo manj. Menažo imamo tukaj prav slabo, samo vodo in pa od pese perje. Kruh je slab in malo ga je, dva vojaka en hleb. Tukaj je nas mnogo, slovenskih fantov. Dobivamo tudi en izvod »Domoljuba«, katerega prav radi prebiramo. Naznanjamo, da pet števil nismo dobili, enega pa je nam raztrgal neki podnarednik, ko smo ga čitali. Zdaj pa prosimo naše gospode poslance, ako bi bilo njim mogoče toliko napraviti, da bi mogli služiti v Sloveniji in da bi imeli prosto vožnjo na dopust. Življenje je tukaj slabo, draginja huda, ko bi hotel vse kupiti, kar vojak potrebuje, bi potrošil vsak mesec več kot 200 kron. Več pa Vam pisati ne smem, ker tu se zelo gleda. Zimo smo imeli tukaj tudi zelo hudo, tako da smo vsi ozebli. Bili smo slabo oblečeni in po noči brez vse odeje na golih tleh. Naznanjamo, da smo 18. marca tega leta imeli tudi spoved pod milim nebom. Na sv. Jožefa dan smo imeli skupno sv. obhajilo. Sedaj pa Vas dragi bralci in bralke še enkrat lepo pozdravimo od 25. pešpuka. — Podpisi.

d *Po habsburški*. »Slovenski Narod« priobčuje razne dogodke, ki se pripetijo kralju in kraljici pri njunih izletih. Dogodki so vsi sila nedolžni in brezpomembni, »Slov. Narod« pa misli, da smo še v av-

strijskih časih in da je naš kralj navajen avstrijskega klečeplazstva, ki je priobčevalo cele članke, če je cesar dvakrat kihnil namesto enkrat.

d *Za rektorja* (vrhovnega ravnatelja) ljubljanskega vseučilišča so vseučiliški profesorji izvolili bogoslovnega profesorja dr. Aleša Ušeničnika. Jutrov urednik je bil radi tega tako izven sebe, da je napisal uvodni članek tako grd in surov, da ga od 1. 1914 ne najdeš več v slovenskem časopisu.

d *V slovenskem jeziku* so se letos peli evangeliji in molitve pri procesiji sv. R. T. — Polagoma bo sledila slovenščina tudi v drugih cerkvenih obredih kakor pri sv. krstu, sv. poslednjem olju itd.

d *En milijon dinarjev* je daroval kralj za fond, iz katerega naj se podpira moralno, obče-kulturno in državnozgodno delo. Vsako leto bo prispeval v ta fond po 800.000 dinarjev.

d *Kraljeva godba* (42 moži) se je na Bledu s posebnim privoljenjem kralja udeležila procesije sv. R. T.

d *Kralj in kraljica delata* z Bleda izlete po Sloveniji zlasti po Gorenjskem.

d *Ministrski predsednik Pašić* pride menda na oddih na Bled, kjer sta že njegova žena in hčerka.

d *Slovenskemu kmetu se obetajo zlati časi*. Minister Pucelj je bil ob priliki kraljeve poroke odlikovan z redom sv. Save.

d *Brezposelna podpora*. Socialno ministrstvo je izdalo naredbo, glasom katere dobivajo vsi brezposelni, ki so se zglasili pri Borzi dela, a jim ista ni mogla v 3 dneh preskrbeti dela, dnevno podporo po 3 dinarje, za vsakega družinskega člana pa še 50 par. Izvzeti so bolni in nesposobni ter za čas sezone sezonski delavci (n. pr. poljski, gozdni delavci poleti).

d *Zakon o delavskem zavarovanju* za slučaj bolezni, onemoglosti, starosti, smrti in nezgode je prinesel »Uradni list« dne 13. t. m. Zavarovanje je obvezno. Prispevke plačujeta delodajalec in delavec vsak polovico.

d *Mohamedanskim duhovnikom* je vlada zvišala plačo in jim takoj nakazala 9 milijonov kron.

d *Nabori na sv. R. T. dan*. Vojaška oblast je odredila nabore tudi za dan sv. R. T. Ker je nastalo radi tega veliko razburjenje, je vojaška oblast svojo odredbo preključila.

d *Sokolska prošnja do klerikalcev*. Sokoli sicer dosledno sovražijo klerikalce, toda njegovega denarja vendarle nujno potrebujejo. Te dni razpošiljajo našim pristašem sledeče molodovanje:

Brat! Podpisani nabiralni odsek I. jugoslovenskega vsesokolskega zleta dovoljuje si, poznavajoč Tvojo požrtvovalnost, prositi Te, da s skromnim darom pripomoreš kriti ogromne stroške I. jugoslovenskega vsesokolskega zleta. Čast in ugled ne le Sokolstva in Slovenije, ampak cele Jugoslavije zahteva, da bodi prireditelj impozantna, gostje dostojno sprejeti in pogoščeni. Preveva naj celo Slovenijo en duh, da se mora vsak posetnik vračati domov z najlepšimi spomini na zletne dneve. Ker zahteva prireditelj, kar Ti je lahko umljivo, velikanke stroške, omenjeno bodi tu le, da se bo brezplačno pogostila vsa sokolska mladina (naraščaj), sodelujoče dijaštvo in vojaštvo, obrača se odsek tudi do Tvojega plemenitega srca s vpljudno prošnjo, da se odzoveš s primernim prispevkom. Vsak dar se sprejme s največjo zahvalo. Posebno pa ustrežeh s prispevkom stavbnega lesa, drv, slame in sena ter raznih živil. Vinogradniki in viniki trgovci naj se spomnijo zleta s svojo izborna kapljico. V nadi, da se sanesljivo odzoveš s pri-

mernim prispevkom, ko potrka brat Sokol tamkajnjega društva z nabiralno polo na Tvoja vrata, se Ti toplo priporočamo in kličemo Zdravo!

Razume se, da bodo naši pristaši gospodom Sokolom uljudno razložili, naj lažje podpore za svoje protivarsko delo med mladino recimo pri dr. Zerjavovih prijateljih, ki so na račun Propagandnega fonda za Koroško spravili znatne svotice skupaj, ki kaj dajo na svojo vero, pa za Sokole ne bodo žrtvovali niti vinarja.

d *Umrl je* v ljubljanski bolnici frančiškanski provincial g. p. Avguštin Čampa. Dolgo je trpel na želodčnem raku in je naposled kljub trojni operaciji podlegel. Bil je prvi župnik v novi fari na Viču, ki jo je z veliko gorečnostjo vodil 11 let. Bil je zgleden duhovnik in nad vse skromen redovnik. Po lastni želji je bil pokopan na viškem pokopališču.

d *Umrl je* v Ljubljani profesor bogoslovja v p. g. dr. Ivan Janežič, star 67 let. Ranjki je bil globoko učen mož, nad vse usmiljenega srca in svoj čas velik socialni delavec. Spisal je znano povest v »Dom in Svetuc«: Gospa s pristave. Naj počiva v Bogu!

d *Umrl je* dne 19. t. m. v Tržiču župnik in duhovni svetnik Jos. Potokar, star šele 48 let. Bil je izredno ljubeznivega značaja, delaven in vnet duhovnik. V župniji je bil splošno priljubljen. Bil je priden dopisnik našega lista. N. v m. p.

d *Umrl je* na Bledu 17. t. m. po dolgotrajni bolezni Franc Zupan, trgovec in hišni posestnik, oče semiškega ekonoma dr. A. Zupana. Spoštovani in ugledni rodbini naše iskreno sožalje.

d *Umrl je* v Naklem pri Kranju bivši župan Jožef Legat.

d *Šentvidsko orlovsko okrožje* priredi na praznik 29. junija svojo okrožno javno telovadbo v Smledniku. Ker je to edina letošnja prireditev tega okrožja in pri kateri sodelujejo le člani in članice domačega okrožja, vabimo tem potom vse somišljenike in prijatelje orlovstva na udeležbo. Sodeluje polnoštevilna salezijanska godba z Rakovnika. Dohod udeležencev s poldanskimi vlaki. Nato ob dveh pete litanijs v župni cerkvi v Smledniku, po cerkvenem pravilu ob pol štirih javna telovadba in nekoliko veselice. Torej 29. junija vsi v Smledniku na svidenje. Bog živi!

d *Orlovska slavnost* v Dol. Logatcu. Vrhniško okrožje »Orlov« priredi obmejno javno telovadbo na praznik sv. Petra in Pavla z dne 29. junija 1922. Začetek ob pol 4. uri popoldne. Kraji ob progi juž. železnice in Ljubljane v Logatec imajo ugodno zvezo in sicer z vlakom, kateri odhaja iz Ljubljane ob 2.35 uri popoldne — odhod iz Logatca ob 9.45 uri zvečer. Sodeluje godba Zveze Jug. železničarjev iz Ljubljane. K obilni udeležbi vabi pripravljali odbor.

d *F. V. J. Obrnite se* z vprašanjem na direkcijsko za agrarno reformo v Ljubljani.

Sirom domovine.

IZ CERKELJ NA DOLENJSKEM.

V zelo prometnem kraju leži naša vas. Mimo vasi teče reka Krka, čez katero do danes ni bilo mostu. Mučili so se ljudje in živina na trilem brodu. Kadar je pa voda precej narastla, sploh ni bilo mogoče priti z ene strani na drugo. Kako je to neka hudega, razume vsakdo, ki ve da imajo, prebivalci z levega brega Krke vsa svoja drva, stelo in vinograde na desnem bregu Krke in da imajo prebivalci z desnega brega večino svojega polja na levem bregu Krke. Torej promet čez Krko je pozimi in poleti nadrešan. In danes? Danes

pa že bolj z veseljem obrazom gledamo v bodočnost. Gradi se namreč nov most. Sicer bo lesen-brastov, a bolje nam bo služil kot marsikje najlepši zidan. Žrtve za most — stal bo namreč 800.000 K je prevzelo ljudstvo na svoje rame. Dasi semintja posamezniku primanjkuje denarja, toda za most bodo pa dali vsi — razen par trimoglavcev — zelo, zelo radi. G. podjetnik — vsa čast mu je — obljubil, da bo most do 1. avgusta t. l. gotov. — Okoličani, ki boste tu deležni dobrot tega mostu, Vas pa prosimo, da ne odpodite brez daru naših pooblaščenecv, ki bodo prišli prosit pomoči. Zahtevajte pooblastilo! — Odbor za gradbo mostu čez Krko pri Cerkljah sredi meseca junija 1922.

ST. RUPERT.

Zadnjič smo sporočili, da se vrši v nedeljo, dne 2. julija pri nas orlovski tabor. Upamo, da nas pridete ta dan obiskat ob blizu in daleč. Vsi gostje naj se zberejo pri postaji ob 9. uri popoldan, odkoder bo sprevod v St. Rupert. Ob 10. uri sv. maša na trgu, nato tabor, ob pol 3. uri javna telovadba, nato prosta zabava na dvorišču pred dvorano. Kdor želi popoldan kosilo, naj potem vsotelega orlovskega odseka sporoči semkaj vsaj do 27. t. m. Pri prosti zabavi se bo postreglo s plačjo in mrzlimi jedlimi. Pridite vsi, ki se nameravate udeležiti tabora, do 9. ure na vozovih ali peš do postaje, ker vlak pride prepozno, da bi se z njim pripeljal. — Na veselo svidenje — Bog živi!

GORICE NAD KRANJEM.

18. junija je bil za našo faro važen dan ustanovitve smo v našem izobraževalnem društvu orlovski odsek. Društvo si je lansko leto zgradilo dvorano in oder, kjer so fantje, zlasti po naši dijaški pridno pomagali. Da se društveno življenje začne živahneje razvijati, smo sklenili, da se za fante mora ustanoviti orlovski odsek. Prišel je iz Ljubljane zastopnik orlovskega podzveze in razložil namen in važnost orlovske organizacije v dvorani pred številno zbranimi fanti. Vpisalo se je v odsek takoi 40 fantov iz goriške fare, ki so potem izvolili odsekovni odbor. Fantje, le koražvo. V odseku je prostora za vse poštene fante naše fare in teh je več kakor štirideset. Pa ne samo za goriške, tudi za trsteniške fante je v odseku dovolj prostora. Trsteničani, le pridite, vsi ste nam dobrodošli! Kmalu bomo tudi ustanovili naraščaj in potem mogoče še orliški krožek. Bog živi!

DOBREPOLJE.

Dne 11. junija 1922 se je vršil v prostorih »Kmetijskega društva« v Dobrepolju sijajen javen SLS, ki ga je priredila krajna kmetijska zveza. Udeležba je bila obilna, zlasti še, ker so se shoda udeležili tudi sosednji farani Stružanci. Kot prvi govornik je nastopil g. Anton Pogorelec, župan v Stružah, ki nam je v polni luči pokazal gnilebo sedanjega slabega gospodarstva v državi. Govoril je in posebno poudarjal je med drugim slasti še o disciplini, ki je prvi in nujni pogoj za obstoj vsake stranke. Drugi govornik g. poslanec Škulj je nam podal obširno poročilo o delovanju Jugoslovanskega kluba, nakar je ljudstvo njemu kakor tudi celemu klubu iskreno zaupnico. Našel nam je tolike zgledov slabega gospodarstva sedanje vlade, da mi jih nemogoče tu omeniti. Vsi smo se sgrajali nad takim početjem in sklenili, da hočemo odstraniti gnulobo s našega gospodarstva. Sprejelo se so tri resolucije, v katerih odločno obsejamo politiko bogrskih centralistov, zahtevamo avtonomijo Slovenije, protestiramo proti novemu žalskemu sakonu in zahtevamo takojšnje nove volitve.

KRKA.

Is neke vasi na Krki smo dobili od priproste-ga moža ta-le dopis: Na Krki se je ustanovilo neka novo izobraževalno društvo, kateremu je g. nadučitelj Samec dovolil postaviti oder na šolo, v podstrešje. Usojamo si vprašati g. Samca, kako sme on razpolagati s šolskim podstrešjem? Je H on gospodar šole ali krajni šolski svet? Krajni šolski svet, sgani se, pokaži, kdo je gospodar pri šoli! Ali si samo za tretje oko? Ali sme res samo, da plačujemo in šole vzdržujemo. Starši, kateri ljubite svoje otroke, ne puščajte svojih otrok v taka društva. Ne šolskih, ne odraslih. Tudi ne k igri v podstrešju G. Samcu pa svetujemo, da se bolj pobriga za uč-nje pri šolskih otrocih. Učitelj Samec in učitelj Jer-

nekič — kot noč pa dan! Da bode otreči, ko sapu-
ste šole, se snali vsaj podpisati in čitati, kar je nu-
je potrebno. Da ne hodi na lim prenapetostem, ki
jim je bil farovi molzna krava

Kmetijska zadruga je par osebam trn v peti.
Potolajite se, zadruga ne gleda na posameznika, le
na splošno korist ljudstva. Majcen je bil prišel na
Krko, povedal je, da duhovni stanje državo 24 mi-
lijonov, o vojaštvu in uradničtvu pa ni nič povedal.
Koliko stane. Naj povem pa jaz: samo za vojaštvo
plačamo 6000 milijonov. Rekel je, da je v Kragu-
jevcu obiskal naše vojake in da se jim precej do-
bro godi, 80 dkg imajo mesa in vsak dan en dinar,
vsakih šest mesecev dopust, vojnjo bo plačala drža-
va. Ali vojaki o vsem tem nič ne vedo. Vojaki so
poslance tudi pogruntali, kaj so dobili od stranke,
ki mnogo obljublja, pa nič ne stori. Svaka sila do
vremena! (Gospodu Majcenu naj bi zborovali po-
vedal, da osem samostojnih poslancev s ministrom
Puceljem stane državo na leto poltretji milijon kron,
najmanj 1400 slovenskih duhovnov pa 24 milijonov.
Katoliški duhovnik dobi od države na mesec
600—800 K (pa ne vsak), poslanec Majcen pa na
dan 720 K. Op. uredn.)

SEMIČ.

Država je dala za revne kraje debelače,
da bi jo revni dobili. Župani bi morali revne
popisati in debelačo naročiti. Tudi pri nas je
dosti revežev, ki bi debelačo jako rabili. Ko
je pa šel en revež prositi novega župana, naj
to debelačo naroči, ga ta surovo našene: »Naj
revni pokrepajo od glada! Jaz ne bom naro-
čal, sem vse nazaj poslal.« Vprašamo Vas g.
župan zakaj ste pa župan? Ali samo za čast?
Bogatini res nimajo srca za reveže. Bomo Vas
vedeli še drugič voliti! Za Telovo tudi niste
preskrbeli nobenih brez.

IZ PREDTRGA.

Cenjeni gospod uredniki! Tudi jaz bi rad
malo potožil Domoljubovim bralcem zaradi
nezgode in revščine, ki mi je nastala po ognju.
Pred malo leti sem naredil vsa nova in prav
lirna poslopja, streho z trepežnimi skalicami
pokrito, imel sem dobro orodje, vozovje in
kmetijske stroje, obilo desk, drv in mrve, kar
nastane pri sosedu ognju in kar v eni uri sem
bil tudi jaz ob vse. Dve leti smo skup vozili
in delali, da smo zopet nazaj postavili, pa še ni
tako dobro narejeno, kot je bilo popred, stalo
me je zelo veliko, več kakor sem si z mojo
družino z vsem trudom in težkim štedenjem
priluzil celo svoje življenje do sedanje starosti
in onemoglosti. Kar je zrastle lesa skozi 50
let na 35 oralih gozdov so zdaj prazne goliča-
ve. Ali ni res vse to žalostno? In vse to zaradi
nesrečnega tobaka. V naši vasi je v 34 letih
zdaj vdrglilo gorelo, pa vselej kakor vse kaže,
so zatrosili ogenj z cigareti. Prepričan sem,
da je več kot polovica vseh pogorišč zaradi
tobaka. Več ko bo kardilcev, več bo pogo-
rišč, več izsekanih gozdov in pa revščine in
lačnih ljudi med nami. — Kalan.

IZ LOŽKE DOLINE.

Važna pravda.

Dne 3. junija je bila pri okr. sodišču v
Cerknici obsojena zaradi motenja posesti
Olga Kalfič, soproga tukajšnjega sodnega svet-
nika Antona Kalfič, ker je dvema strankama
najemnilo od njih zvišala na štirikratni zne-
sek, dasi zakupna doba traja še 2 leti. Zadeva
je zbudila veliko pozornosti v celi dolini, ker
je bil če ne dejanski pa vsaj duševni provročit-
elj cele afgere sodni svetnik sam, ki je tudi
odpovedne kartice strankama lastnoročno on
sam pisal. Ljudje so izgubili vse zaupanje v
sodnika, ker je vendar on postavljen da sodi
in kaznuje navtjalce cen, kar tudi pridno iz-
vršuje, pa sam v isti greh pade. Da je tudi za
sodnika stvar silno mučna in neuprijetna, raz-
umemo, ker je postal tukaj nemoč.

Demokratsko - socialistična
manifestacija v nedeljo 11. junija se je
polomila. Mislili smo, kaj bo! Pa n a r o d a
ni in ga ne bo. Sama škricarica! Čast našim
ljudem! Najbolj zanimivo je bilo gledati
strojalka Dimica, ki je ob volitvah tako agi-
razmetaval letake za republiko. In sedaj ga
vidimo voditelja delavcev v družbi centrali-
stov. — Lesni delavci, ali ne vidite, kam plo-
vete?

Baraka. Tlik glavne ceste na marofu je
oskrbnitvo graščine Snežnik postavilo veliko
leseno stavbo za nedeljno slavlje. Pri današ-
nji draginji lesa bo stala ogromno denarja. Za-
nimaj nas izvedeti, na čegar račun je državni
komisar v Snežniku to napravil? — Zadeva
mora zanimati tudi oddelek za agrarno re-
formo pri pokrajinski upravi.

TRBOVLJE.

Na binkoštno nedeljo je po nekaterih va-
seh naše občine toča napravila silno škodo.
Posebno v Svinem. Sv. Marku. Sv. Katarini
in Čečah. Po nekaterih nivi-ah niti eno steblo
ni ostalo celo, ravnotako zbiti so tudi nekateri
travniki. Tako hude toče ne pomnimo v na-
šem kraju. Med nali-om je tudi udarila strela
v kozolec Fr. Zagaria, ki je bil na mah v pla-
menu. Šele pred dvema letoma si ga je povečal
in popravil, sedaj pa mu je popolnoma zgorel.
Obrnili smo se na oblasti in poslance, da po-
magajo v tej nesreči, ki je pri sedanjih razme-
rah posebno huda.

Z IGA.

Po prizadevanju vnetih cerkvenih klju-
čarjev so v podružnični cerkvi Matena vašča-
nje iz svojega preskrbeli dva nova zvona.
Fantje so postavili visoke mlate in napravili
lepe slavoloke. Ko so pripeljali zvonove v vas
je marsikomu porosilo oko. Binkoštno nedeljo
jih je slovesno blagoslovil domači g. župnik
Kvechler. Prav med pridigo, ki je bila na pro-
stem, začno ljudje vrveti sem in tja. Dva fanti-
ča sta prišla s smodnikom do možnarja in pri
izstrelku se silno ponesrečila. 16 letni Jožef
Starac je bil tako obžgan od smodnika, da je
v nekaj urah umrl. Martina Podlipca pa so tu-
di močno obžganega pripeljali v bolnišnico.
Dva zvana sta zahtevala dvojce žrtev, pa samo
vsled silne neprevidnosti...

HORJUL.

Prošlo nedeljo 11. t. m. se je pripeljalo iz
Ljubljane in Vrhnike na 7 vozovih mnogo uni-
formiranega sokolskega naraščaja z namenom
da s svojim javnim nastopom vzbudijo pri
Horjulcih zanimanje za sokolsko misel. Naš
nadučitelj Tone Urbančič že dolgo pripravila
temelj za sokolski dom, ker pa Horjulce pre-
dobro pozna, ni upal nasvetovati, da naj od-
rasli Sokoli nastopijo prvi v Horjulu, ampak
je poslal v boj sokolčke-malčke. Ker so pa v
poletnem času v naši dolini prehude muhe,
tudi sokolčiči niso dosegli svojega namena, ker
so morali telovaditi le samim sebi. Vse pre-
bivalstvo je počastilo svobodomiselnih sokole
z odsotnostjo oziroma s tem, da je spremilo
horjulske Orle. Orlice in naraščaji na izlet v
Zažar, kjer je naš telovadni odsek Orle imel
lep nastop, ki so se ga udeležili vsi Zažarčani
in mnogo ljudstva iz horjulske doline. — So-
koli so odšli protih src, ko je bilo solnce že
visoko na nebu, spremljalo jih je le Urbančiče-
vo sočutje.

Listek.

Prstan kraljice iz Sabe.

Angleški spisal Rider Haggard. — Poslovenil
Franc Poljanec.

(Dalje.)

»O Valda Nagasta,« je vpil in se ji vrغل
pod noge, imenovala si me pogumnega moža,
toda jaz sem pogumen samo tam, kjer svetijo
solnce in zvezde. Tu v temi med toliko zlob-
nimi duhovi v lakoti, ki razjeda moje drobov-
bovje, sem velik strahopetec; sam Jozva ni
tak bojazljivec kot jaz. Pojdimo na svetlo,
dokler je še čas. Predajmo se princu; morebiti
da bo usmiljen in našemu življenju prizanesel,
ali vsaj prizanesel tvojemu. In če moramo
umreti, naj solnce svetli nad nami.«

Toda Makeda je samo z glavo odmajala,
nato pa se je on obrnil k Ormeu in na-
daljeval:

»Gospod, ali bi hotel kmoti kri Hčera
kraljeve na svojih rokah? Ali ti tako povračaš
njeno ljubezen? Proč jo peli! Nič zlega se
ne pripeti njej, ki bi morala sicer tu poginiti.«
»Ali slišiš, Makeda, kaj mi pravi?« je
Orme s težo dejal. Je nekaj resnice v tem. Za
nas je zares vseeno, ali umriemo v oblasti
Abatov, ali tu od lakote. Jaz mislim, da bi
se moralo izbrati prej konec, in brez dvoma ne
polaži roke nate, ali greš?«

»Ne!« je strastno odvrnila. Nadme bi pri-
šla roka, roka Jozvova, in preden se me on
dotakne, raje umriem sto smrti. Naj gre us-
oda svojo pot, zakaj jaz verujem — kakor sem
vam pravila, da se nam odpro vrata, ki jih
še ne moremo videti. Če pa upam zastoni, so
tu druga vrata, skoz katere moreva skupaj
iti, o Oliver; za temi vrati je pa mir. Reči
možu, naj obmolne ali pa ga proč našeni. Ne
pusti, da bi me še nadlegoval.«

Plamenček je počasi pojema. Trenil je
enkrat, dvakrat, trikrat, vsakikrat je pokazal
šestero naših blelih in izsušenih obrazov, ki
smo krog njega sedeli, kot čarovniki, ki uga-
njajo čarovnijo, kot mrlič v grobu.

Nato je ugasnil.

Koliko časa smo bili potem še v tem pro-
storu? Vsaj tri cele dni in noči, menim, če ne
več. Predvsem smo trpeli smrtne muke vsled
lakote, ki smo jo zastoni poizkušali potolažiti
z velikimi požirki vode. Brez dvoma nas je pa
voda ohranila žive; saj mi je še Higgs, ki je
bil abstinent, pozneje priznal, da od tedaj
vode ne more videti in se mu nien okus gnusi.
In zares od tedaj pije pivo in vino kot drugi
ljudje. To je bila muka; jedli bi bili vsako reč.
Profesorju se je v resnici posrečilo ujeti in po-
jesti netopirja, ki se mu je zapletel v njegove
rdeče lase. Ponudil mi je grizljaj, kakor se
spominjam, in je bil na vso moč hvaležen, ko
sem ga odklonil.

Najhujše pa je bilo, da smo imeli majceno
živeža, nekaj koščkov mornarskega prepečen-
ca; prihranili smo ga za Makedo. Ravnali pa
smo z njim tako-le: V presledkih sem nazna-
nil, da je prišel čas za jed in sem izročil Ma-
kedi njen prepečenec. Nato smo se tudi vsi
drugi delali, kakor da jemo, in smo dejali, ka-
ko se čutimo po jedi pokrepčane in kako bi
še več radi; cmakali smo z ustnicami in grizli
kosec lesa, tako da nas je morala slišati.

To burko smo iz usmiljenja nadaljevali
oseminštirideset ur ali pa še več, dokler nas
nesrečni, duševno popolnoma razdejani Jafet,
ki ni imel nobene volje več, ni izdal. Kako je
natančno bilo se ne morem spomniti. Po vsem
tem se Makeda ni hotela ničesar več dote-
niti, kar pa ni prida delo, saj nam je samo še
en košček prepečenca ostal. Ponudil sem ga
ji, pa se je meni in nam vsem zahvalila za na-
šo uljudnost nasproti ženski, vzela prepeče-
nec in ga dala Jafetu, ki ga je pogoltnil kot
volk.

Kmalu po tem dogodku smo pogršili Ja-
feta; vsaj doseči ga nismo mogli več in če
smo ga klicali, nam ni več odgovoril. Zato smo
sklepali, da se je splazil proč umirat in sram
me je, pa moram priznati, da smo malo na to
mislili, saj kar je trpel on, smo trpeli tudi mi.

Preden pa nas je objel zadnji spanec, je
nas obšla čudna volja, kakor se spominjam.
Bolečine so popolnoma prenehale, kakor pre-
idejo, če zdravnik kak ranjen ud omoti. In z
njim je prešel ta strašni krik no hrani. Postali
smo veseli in se večino razgovarjali. Tako
mi je Roderik pripovedoval vsu funško zgodov-
vino in svoje življenje med njim in drugimi
svojimi rodovi. Dalje je razlagal Higgsu vse
tajne podrobnosti njih malikovania, kar ga je
na vso moč zajemalo; poizkušal si je s po-
močjo naših malo preostalih užigal napraviti
nekaj zapisov. Ko je tudi ta predmet izčrpal,
nam je s svojim lepim glasom pel angleške in
arabske pesmi. Tudi Oliver in Makeda sta

Perilo je pri sedanji draginji nenadomestljivo.

Ali uporabljaš pri pranju tako mlio,
katero mu ne škoduje in ga
ne razjeda? — Ali
uporabljaš

»GAZELA - MILO?«

prav veselo žeblija; slišal sem ju namreč smelati se in sklepal sem, da jo poizkuša učiti angleščine.

Zadnja stvar, ki se je spominjam je prizor, ki se mi je pokazal v hipni svetlobi ene izmed zadnjih vžigalic. Makeda je sedela pri Oliverju, glavo je imela naslonjena na Oliverjevo ramo, njeni dolgi lasje so valovali razpleteni, njene velike nežne oči so strmele iz njenega upadlega obraza v njegovega, ki je bil tak kot kake mumije.

Na drugi strani je bil moj sin Roderik in se naslanjal ob zid, za njim pa Higgs, ki je bil samo še senca nekdanjega Higgsa. Migal je slabotno s solničnikom in očividno poizkušal nekaj napisati na svoj panamski slamnik, ki ga je držal v levici in mislim, da ga je imel za svoj žepni zapisnik. Čudna neskladnost tega slamnika s prostorom, kamor solnce še nikdar ni posijalo, me je poginilo v smeh, in ko je užigalica ugasnila, mi je bilo žal, da ga nisem pogledal v obraz, da bi videl, ali je nosil svoja temna očala.

Čemu mu bo slamnik in črna očala na onem solncu? sem ponavljal sam pri sebi, Roderik pa, čigar roka je bila ovita krog me, se mi je zdelo, da odgovarja:

»Funški čarovniki pravijo, da je Harkova sfinča nekoč imela klobuk, toda, oče, če je imela tudi očala, pa ne vem.«

Nato me je prevzelo čustvo, kot da se v nekem stroju okoli in okoli vrtim po strmih pobočjih, po katerem sem se nazadnje pogrzel v žrelo črne teme; ime — to sem vedel — ji je smrt.

Motno, čisto motno, sem opazil, da so me nesli. Zaslísal sem veselo glasove, kaj pa so govorili, nisem mogel razumeti. Nato je zadel občut luči moje oči, kar mi je povzročalo veliko trpljenja. Po meni so se pretakale smrtne bolečine, kakor se pretakajo po drobno utoplenca, ki se iz smrti vrača v življenje.

Nato je nekaj gorkega zdrknilo po mojem grlu in zaspal sem.

Ko sem se zopet zbudil, sem bil v veliki sobi, ki je nisem poznal. Ležal sem na postelji; v svetlobi vzhajajočega solca, ki je lila skoz okna v sobo, sem ugledal one tri: mojega sina Roderika, Ormeja in Higgsa, ki so ležali po drugih posteljah, pa so še spali.

Abatski služabniki so vstopili in prinesli hrane, neke vrste krepko juho, koščki mesa so bili v njej; dali so mi je del v leseni skledi in hlastno sem jo pogoltnil. Tresli so tudi moje tovarise, da so se zbudili in avtomatično pojedli vsebino podobnih skled, nato so pa zopet pospali kot jaz, ki sem hvalil Boga, da smo bili še vsi živi.

Vsakihi par ur sem imel prikazen teh mož, ki so vstopili s skledami juhe ali soka, dokler se mi nazadnje nista življenje in pamet zares povrnila; in videl sem Higgsa, ki je sedel na postelji meni nasproti in strmel v me.

»Priatelj moj stari, povejte mi no,« je dejal, »ali smo živi ali smo v nebesih?«

»Nebesa ne bodo,« sem odvrnil. »ker so Abati tu.«

»Prav res!« je odvrnil. Če Abati kam pridejo, pridejo v peklo, kjer ne bo bilo pobeljenih sten in posteli na štirih nogah. Oliver, vzbudite se! Pa smo le iz te jame ven!

Orme se je dvignil na roke in zijal v nas.

»Kje je Makeda?« je vprašal. Seveda mu na to vprašanje nismo mogli odgovoriti. Takrat pa se je zbudil Roderik in dejal.

»Nekaj se spominjam. Vse so nas iz jame nesli. Jafet je bil pri njih. Hčer kraljevo so odnesli na eno stran, nas pa na drugo. To je vse, kar vem.«

Kmalu potem, ko so prišli abatski strežniki in nam prinesli krepkejšo hrano, kot je bila juha, je prišel eden njih zdravnikov, pa ne tisti stari dvorni bedak. Preiskal nas je in naznanil, da si bomo vsi opomogli, kar smo pa mi tudi že vedeli. Níega in strežnike smo

po marsičem izpraševali, pa nismo dobili odgovora; očividno jim je bil zapovedan strog molk. Vendar pa smo jih pregovorili, da so nam donesli vode, da smo se umili. Prišla je in z njo brušen kos kovine, kakršno so rabili Abati za ogledalo. V njem smo videli svoje obraze, strahotne, razdejane obraze ljudi, ki so za las v temi šli za las mimo smrti od lakote.

Vendar pa, dasi naši ječariji niso hoteli ničesar reči, so nam njih pogledi pripovedovali, da je bilo naše življenje v prav resni nevarnosti. Gledali so nas srdito kot lovski pes iz kletke gleda na divjačino, ki ga bodo pravkar nadno izpustili? Poleg tega je Roderik, ki ima, kot sem — menim — dejal, zelo tenko uho, slišal enega strežnika, kako je drugemu pošepeetal:

»Kdaj se konča naša služba pri teh nejevernikihi?« Tovariš mu je na to odgovoril: »Veliki svet še ni določil, mislim pa, da jutri ali naslednji dan, če bodo dovolj imeli moči. To bo imeniten prizor.«

(Dalje.)

Hranilnica kmečkih občin v Ljubljani je zvišala s 1. julijem 1922 obrestno mero za hranilne vloge od 3 na 4%.

Občinska hranilnica na Vrhniki je zvišala s 1. julijem 1922 obrestno mero za vse vloge od 3 odst. na 4 odst.

Pred ogledalom more vsakdo vsak dan opazovati, kako se lepše in mlajše izgleda, ako se uporablja lekarnarja Fellerja nad 25 let priljubljena in priznana sredstva za lepoto. Fellerjeva »Elsac« pomada za lice, Fellerjeva »Elsac-Tanochina« pomada za rast las (dva lončka ene vrste teh pomad skupaj s poštnino 80 K). Fellerjevo »Elsac« mlijno mlečno milo, najboljše »milo lepote«, 4 kosl pošt. prost. 120 K. Eugen V. Feller, Stubica donja, Elsatrg 16, Hrvatsko.

Proa Mariborska tovarna mila, Maribor

Domče

„Zlatorog“ - milo

je cenó in izdatno. Gospodinjé, segajte pridno po njem!

Glavno zastopstvo za Slovenijo:

R. BUNC in DRUG

Celje - Ljubljana - Maribor

KORANIT

zajamčeno pravi
azbestni škrlil za kritje streh.

ZALOGA pri

krovcu Fr. Fujan-u, Ljubljana - Illova 48.

ŽENSKO, pošteno, snažno, srednjih let sprejemem proti dobri plači k mali družini v mesto. Znati mora kuhati in vsa hišna dela. Naslov v upravi DOMOLJUBA pod številko 2412.

POSESTVO

obstoječe iz dveh zidanih enonadstropnih hiš, milna, žage, 4 mliv, gozda in velikega sadnega vrta, se po ugodni ceni proda.

Natančno se poizve pri lastniku. Naslov pove uprava lista pod številko 2413.

OKROGEL LES

(hlode) smreka, hrast, bukev, kupuje v vsaki množini PARNA ŽAGA V. SCAGNETTI V LJUB-LJANL — V ponudbi je navesti cene. 2432

Lepo POSESTVO je naprodaj

z gospodar, poslopljem, sadnim vrtom, mliv za 25 mernikov posevte, lep travnik in več gozdov. — Vprašati je pri: IGNAC ZIDAR, posestnik. Tihobol št. 19, Sv. Križ pri Litiji. 2417

PREKLIC.

Podpisani Jakob Zajc, posestnik v Veliki Loki pri Višnji gori, preklicujem vse obdolžitve, katere sem izrekel o Jeri Perme, dekli na Grosupljam, ker so se iste izkazale kot neutemeljene, in se ji zahvaljujem, da je odstopila od obtožbe. Ljubljana, 16. junija 1922.

JAKOB ZAJC.

Slamoreznica

v jako dobrem stanu je naprodaj. Vprašati je v gostilni PAVLIČ na Viču. 2356

Svetokriška vina

iz priznane dobrih goric Bočja, Dola, Razkrižja in Brezovic imamo naprodaj naslednji vinogradniki: Matija Colarič, Sv. Križ 23, 35 hl rdečega, Franc Turk, Sv. Križ 14, 8 hl rdečega, Martin Komljanec, Malo Mraševo 8, 28 do 30 hl rdečega, Janez Banič, Brod 7, 7 hl rdečega, Franc Ostir, Naklo 26, 5 hl rdečega, Jožef Zorko, Selo 5, 7 hl rdečega, Franc Zibert, Šutna 19, 10 hl rdečega, Anton Škulj, Vrbje 3, 6 hl rdečega, Ana Štefanič, Vrhovska vas 10, 20 hl rdečega in belega, Mihael Dornik, Vrhovska vas 1, 30 hl rdečega, Janez Barbič, Brezje 5, 10 hl rdečega, Martin Ajster, Brezovica 4, 8 do 10 hl rdečega, Jožef Kodrič, Brezovica 14, 15 hl rdečega, Janez Kodrič, Brezovica 16, 20 hl rdečega in belega, Anton Kodrič, Brlog 3, 6 do 7 hl rdečega, Ana Koretič, Bregana, 23, 30 hl rdečega, Janez Hudoklin, Mladje 1, 16 hl rdečega. Vsi pošta Sv. Križ pri Kostanjevici. Cene po dogovoru.

Spretnega žagarja iščem za žago

samico v Hudem grabnu pri Lešah. — Nastop takoj. — Plača po dogovoru. — Ponudbe na naslov: VALENTIN ŠVAB, mlinar v Lešah blš. štev. 23, p. Brezje.

Ljudska posojilnica

R. I. Z. A. Z. v Ljubljani

obrestuje od 1. julija 1922 dalje
branilne vloge po

4%

Vezane branilne vloge. (L. j. vloga, ki se morajo poprej odgovadati) se obrestujejo po dogovoru.

Poroč. prstani
Double verižice
Sienske ure
Budlike
Že ne ure
Uhani
Najstarejša trgovina ur, zlatnika in
srebrnika **F. ČUDEN**
LJUBLJANA 22, Prešernova 1
Zahtevajte ponudbe!

Tvrđka A. VOLK v Ljubljani, Resljeva
cesta št. 24, trgovina
s moko, otrobi in koruzo na debelo, kupuje po
najdražjih cenah domače **pšenico, ajdo in fižol.**

!!! MLINI !!!

Specialna trgovina za mlinске potrebnosti
ČADEŽ & BRCAR — LJUBLJANA
Kolodvorska ulica št. 35

poročila bogato zalogo vseh v mlinsko stroko
spadajočih predmetov po najnižjih dnevnih cenah,
in sicer: svileni sita X in XXX, tenčice za drob
(Griesgaze) znamke »Albert Wydera. 24 in 32 cm
široka volnena sita, pocinjeno žično tkanino (Draht-
gewebe), prima gonilna jermena, mlinске kamne,
amerikanska strojna olja in masti, kontenirno, žim-
nata sita itd. 1923

Postrežena točna in brzo! — Ceniki na razpolago!

LEPOTA

kož, obraza, vratu, rok, kakor tudi lepa rast
las se morejo samo akosi razumno nego le-
pote doseči. Tisočera pripoznanja so dospela
od vseh dežel sveta za lekarnarja Feller:

»**ELSA**« LILIJNO MLEČNO MLO najboljše
blago, najfineše »milo
lepote«, 4 kosi z zamo-
tom in poštino 1:0 K

»**ELSA**« OBRAZNA PO-
MADA odstrani vsako
nečistost kože, solne
pege, zaježence, nabore
itd., naredi kožo mehko
rožnato-belo in čisto:
2 porcelanasta lončka z
zamotom in poštino 80 K.

»**ELSA**« TANOCHINA POMADA ZA RAST
LAS krepi kožo glave, preprečuje izpadanje,
lomljenje in ceptev las, zaprečuje prhut,
prerano osivelost itd.; 2 porcelanasta lončka
z zamotom in poštino 80 K.

PRODAJALCI ako naročijo najmanj 12 kosov
od jednega predmeta dobijo popust v naravi.

RAZNO: Lilijno mleko 24 K; Brkomas 10 K; najfinejši
Hega-puder Dr. Klugera v velikih originalnih škatuljah
40 K; najfinejši Hega zobni prašek v patent škatuljah
40 K; puder za gospa v vrečkah 8 K; zobni prašek v
škatuljah 12 K; v vrečkah 8 K; Sachet dišave za perilo
12 K; Bohampoon za lase 8 K; rumenilo 12 listkov 48 K;
najfinejši parfen po 48 in 60 K; Močna voda za lase
80 K; Za te razne predmete se samot in poština po-
sreboj račun.

EUGEN V. FELLER, lekarnar
Stubica donja, Elsa trg 16, Hrovaško.

NA VELIKO IN MALO!

Pri-
poročamo **najboljše šivalne stroje**
za rodbinsko in obrtno rabo, potrebščine za šivilje.
krojače in čevljarje. — Etimo pri: **JOSIP**
PETELINC, Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 7.

Važno za poljedelce!

Najboljši **MAVEC** (gips-sadra) zopet v zalogi!
Izorno umetno gnojilo za deteljišča, trošenje
travnikov, zeljnikov, važno za **AJDO** l. t. d.
Izorno sredstvo za konzerviranje gnoja in raz-
kuževanje blevov. — Cena za 100 kg 100 Din,
franco postaja **KRANJ**.

FRANC DOLENC, Kranj.

Krijte svoje strehe s

Salonit-om

„PLIT“

Anonimno društvo za
cement-Portland

Prodajalne:

Ljubljana: »Obnova«, gradbena
družba z o. z.

Kamnik: **Ant. Stergar**
Kočevje: **Peter Petsche**
Kranj: **Franc Dolenc**

Novo mesto: **A. Pauser**

Radovljica: **Oton Homan-a**
nasl. Šimnic

Najboljše in najtrpežnejše
manufakt. blago kupite pri
Oblačilnici za Slo-
venijo v Ljubljani

Oglejte si naše skladišče!
Pro blago drobno je v
Ljubljani, Stritarjeva ul. 8.
Glavno skladišče je v Kresiji
(vhod iz Lingarjeve ul. 1/1.)
Zadružno podjetje! — Svoji k svojim!

Hlode, golzdove, trame, deske
in drva ponudite **LEŠNI DRUŽBI ILIRIJA**,
Ljubljana, Kralja Petra trg št. 8,
pred sodnijo. — Plačujejo se najvišje dnevne cene.

SUHE GOBE

kupuje

Fran Pogačnik, Ljubljana, Dunajska cesta št. 36.

Morska trava za modroce v vsaki množini
se dobi najceneje pri
SEVER & KOMP., Ljubljana, Wolfova ulica št. 12.

VAJENCA

za slikarsko, plesarsko in žrkoslikarsko obrt
sprejme takoj **Ivan Turšič**, slikar v Cerknici, Notr.
Hrana in stanovanje prosta.

Semensko zido

prodaja **tvrdka A. VOLK** v Ljubljani, trgovina s
deželnimi pridelki, Resljeva cesta št. 24.

miši-podgane

stenice-šurki in vsa gola-
zen mora poginiti ako porablja te

moja najbolja preizkuš. in splošno hvaljena sredstva
kot: proti poljsk. in hišnim mišim 16 K, za podgane
20 K, za ščurke, 26 K, za stenice 15 K, uničev. mo-
ljev 10 in 20 K, proti mrčes. 10 in 20 K, mazilo proti
ušem pri ljudeh in pri živini 10 K, za uši v obleki
in perilu 10 in 20 K, tinkt. proti mrčesuna sadju
in na zelenj. 10 in 20 K, proti mravljam 10 in 20 K.
Preprod. popust. Pošilja po povzetju Zavod za ekspr
M. JUNKER, Petrinjska ul. 3, ZAGREB 1.

IVAN JAX IN SIN

GOSPOSVETSKA CESTA 2, LJUBLJANA

šivalni stroji in stroji za pletenje.

Izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz
tovarne v Lincu. Ustan-
novljena l. 1887. Dose-
je ravnuar večje stevi-
strojev za vsako obrt.
Vezanje ponuja brez-
plačno. Pisalni stroji
ADLER. Ceniki zastoj
in franko. Kolesa iz
prvih tovarov: Dürkopp,
Styria, Watterrad.

oooooooooooo

Najboljše
manufakturno blago
češkega izvora se
kupi pri tvrdki

Podjetje „HERMES“
J. & V. Vokač

Ljubljana,
Solski drevored 8.
Zahtevajte vzorce!